

Besluit

Tarievenbesluit GTS 2026

Ons kenmerk : ACM/UIT/649262
Zaaknummer : ACM/24/192372
Datum : 26 mei 2025

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 82, vijfde lid, van de Gaswet

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Tariefkorting voor hernieuwbaar en koolstofarm gas	3
2. Achtergrond en systematiek	4
2.1. Achtergrond	4
2.2. Systematiek	4
3. Procedure voor de totstandkoming van dit besluit	5
4. Vaststelling Tarieven	6
4.1. Totale inkomsten exclusief correcties	6
4.2. Correcties	6
4.2.1. Algemeen	6
4.2.2. Nacalculatie administratieve onbalans	7
4.2.3. Investerings met betrekking tot de omschakeltaak	8
4.2.4. Nacalculatie bijgeschatte investeringen	9
4.2.5. Nacalculatie omzetregulering	9
4.2.6. De kosten van desinvesteringen en de opbrengsten uit desinvesteringen	9
4.2.7. Nacalculatie van de WACC	10
4.2.8. Wettelijk uitgezonderde investeringen	10
4.2.9. Nacalculatie veilinggelden	11
4.2.10. Overboek- en terugkoopregeling	11
4.2.11. Nacalculatie inkoopkosten energie	12
4.3. Incidentele correcties	12
4.3.1. Incidentele correctie assetoverdracht	12
4.3.2. Incidentele correctie peakshaver	14
4.3.3. Incidentele correctie vervallen WQA-dienst	14
4.4. Referentieprijzen	15
4.5. Entry- en exittarieven	16
5. Dictum	17

1. Inleiding

- 1 Op grond van artikel 82, eerste en vijfde lid, van de Gaswet stelt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) de tarieven voor de taken als bedoeld in artikelen 10, 10a, eerste lid, onderdeel b, c, en e en 10i van de Gaswet voor Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) voor het jaar 2026 vast, te weten voor:
 - het uitvoeren van gastransport en transportondersteunende diensten (hierna: de transporttaak);
 - het inkopen van netverliezen (hierna: de balanceringszaak);
 - het voorzien, beheren en onderhouden van een aansluiting alsook het wijzigen en verwijderen van aansluitingen op verzoek van de aangeslotene (hierna: de aansluitaak);
 - het omzetten van gas naar een hogere of lagere energie-inhoud, dan wel gas in een door de gebruiker gewenste samenstelling brengen (hierna: de kwaliteitsconversietaak); en
 - het omschakelen van een afnemer die ingevolge artikel 10g, tweede lid, van de Gaswet heeft gemeld dat diens aansluiting moet worden omgeschakeld (hierna: de omschakeltaak).
- 2 De ACM kijkt in dit besluit op enkele punten af van het tarievenvoorstel van GTS. De ACM is ten eerste in dit besluit uitgegaan van een consumentenprijsindex (hierna: CPI) van 3,8%, waar GTS in haar voorstel uitging van 1,7%. Ten tweede heeft de ACM de input voor de incidentele correctie WQA aangepast op basis van financiële gegevens die de ACM van GTS heeft ontvangen.
- 3 Dit besluit bestaat uit een toelichting van de achtergrond en systematiek (hoofdstuk 2), een beschrijving van de procedure voor de totstandkoming van dit besluit (hoofdstuk 3), de vaststelling van de tarieven (hoofdstuk 4) en het dictum (hoofdstuk 5). Dit besluit bevat daarnaast vier bijlages. Bijlage 1 bevat de rekenmodule voor vaststelling van de tarieven. Bijlage 2 geeft een overzicht van de tarieven zonder achterliggende berekening. Bijlage 3 bevat de informatiemodule, die elk jaar met marktpartijen gedeeld wordt zoals afgesproken in de overeenkomst netcode betreffende geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas (hierna: NC TAR-overeenkomst). Bijlage 4 betreft het WACC-nacalculatiemodel, waarvan de uitkomst als input worden gebruikt in Bijlage 1. De bijlagen bij dit besluit vormen een integraal onderdeel van dit besluit.

1.1. Tariefkorting voor hernieuwbaar en koolstofarm gas

- 4 Artikel 18 van de herschikte Gas- en Waterstofverordening (Verordening (EU) 2024/1788) schrijft voor dat er een tariefkorting voor hernieuwbaar en koolstofarm gas wordt toegepast op entrypuncten vanuit installaties voor de productie van hernieuwbaar en koolstofarm gas. Dit geldt ook voor op capaciteit gebaseerde transmissietarieven op entrypuncten van en exitpunten naar aardgasopslaginstallaties, tenzij een dergelijke opslaginstallatie verbonden is met meer dan één transmissie- of distributienet en gebruikt wordt om met een interconnectiepunt te concurreren.¹ Artikel 18 van de Verordening (EU) 2024/1788 schrijft eveneens voor om een korting op het op capaciteit gebaseerde tarief van de transmissiesysteembeheerder op interconnectiepunten tussen de lidstaten toe te passen.² Artikel 18, vijfde lid, van de Verordening (EU) 2024/1788 biedt de mogelijkheid om af te wijken van dit voorschrift. Overeenkomstig lid 5 van artikel 18 van de Verordening (EU) 2024/1788 gaat de ACM op dit moment geen tariefkorting toepassen en houdt de huidige situatie in stand. De ACM neemt hier geen apart besluit over, aangezien de huidige situatie niet zal veranderen. Als de situatie significant verandert, zal de ACM deze keuze opnieuw overwegen.
- 5 De ACM ligt in dit Tarievenbesluit haar keuze toe. De ACM ziet twee relevante redenen om geen tariefkorting voor hernieuwbaar en koolstofarm gas toe te passen op de tarieven in 2026:

¹ Artikel 18, eerste lid, onder a en b van Verordening (EU) 2024/1788.

² Artikel 18, vierde lid van Verordening (EU) 2024/1788.

- (1) De instantie die hernieuwbaar en koolstofarm gas moet certificeren is nog niet aangewezen; en
 - (2) Er zijn voldoende alternatieve steunmechanismen voor hernieuwbaar en koolstofarm gas.
- 6 Deze redenen worden kort toegelicht. De eerste reden is een praktische overweging. Voor de certificering van hernieuwbaar en koolstofarm gas een aangewezen instantie nodig.³ Certificeringsvereisten zijn vastgelegd in de herschikte Gas- en Waterstofrichtlijn (Richtlijn (EU) 2024/1788). Ook al bestaan er certificeringsinstanties, deze zijn nog niet specifiek aangewezen. Certificering zal pas na implementatie van de richtlijn in de Nederlandse wet mogelijk zijn. Dat is op dit moment nog niet het geval. Zonder een aangewezen certificeringsinstantie kan hernieuwbaar en koolstofarm gas niet als zodanig worden gecertificeerd en dus kan geen korting worden toegepast. Voordat de richtlijn is geïmplementeerd, is artikel 18 van de verordening niet uitvoerbaar.
- 7 Ten tweede biedt de verordening expliciet de mogelijkheid om geen korting toe te passen op hernieuwbaar en koolstofarm gas als de uitrol daarvan in voldoende mate is gevorderd of als er alternatieve steunmechanismen bestaan om het gebruik van hernieuwbaar of koolstofarm gas te doen toenemen.⁴ Dergelijke mechanismen bestaan in Nederland. Het gaat bijvoorbeeld om de SDE++ subsidieregeling, waarmee de onrendabele top van productie wordt gedekt, en de bijmengverplichting groen gas. Beide regelingen liggen op dit moment bij de Raad van State en de Europese Commissie en zijn voorzien om in 2026 in te gaan.

2. Achtergrond en systematiek

2.1. Achtergrond

- 8 In Nederland wordt gas getransporteerd via gastransportnetten. De netbeheerder voert ten aanzien van het door hem beheerde net wettelijke taken uit. Voor GTS gaat het om de taken zoals neergelegd in artikel 10, 10a, eerste lid, onderdeel b, c en e en 10i van de Gaswet. GTS voert deze taken uit op het landelijke gastransportnet. Deze netbeheerder heeft een wettelijk monopolie. Om ervoor te zorgen dat de afnemer niet te veel betaalt, reguleert de ACM de tarieven die de netbeheerder in rekening mag brengen. Met dit besluit stelt de ACM de tarieven als bedoeld in artikel 82 van de Gaswet voor GTS voor het jaar 2026 vast.

2.2. Systematiek

- 8 De tarieven komen als volgt tot stand. Allereerst stelt de ACM de methode van regulering voor GTS vast in een methodebesluit overeenkomstig artikel 82, tweede lid, van de Gaswet. Met de methode van regulering voor GTS beoogt de ACM de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken te bevorderen. De ACM heeft de methode van regulering voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2026 vastgesteld bij besluit van 28 januari 2021.⁵ Bij uitspraak van 4 juli 2023 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) het beroep dat GTS tegen dit besluit had ingesteld gegrond verklaard en het bestreden besluit vernietigd. De ACM heeft op 14 december 2023 in lijn met deze uitspraak een nieuw methodebesluit⁶ voor GTS genomen voor de reguleringsperiode 2022-2026 vastgesteld. Het Gewijzigd Methodebesluit is van toepassing op het onderhavige tarievenbesluit.
- 9 Op basis van een methodebesluit worden de x-factor en de begininkomsten vastgesteld in een x-factorbesluit. Voor GTS is de x-factor voor de reguleringsperiode 2022-2026 herzien bij besluit van 11 maart 2024.⁷ De ACM past de x-factor toe om de totale inkomsten exclusief correcties van de

³ Artikel 18, vierde lid van Verordening (EU) 2024/1788.

⁴ Artikel 18, vijfde lid, onder b van Verordening (EU) 2024/1788.

⁵ Besluit met kenmerk ACM/UIT/542662.

⁶ Besluit met kenmerk ACM/UIT/600689.

⁷ Besluit met kenmerk ACM/23/187039.

netbeheerder te bepalen. Vervolgens bepaalt de ACM welke correcties hierop moeten worden aangebracht. De som van de totale inkomsten en de correcties vormt de toegestane inkomsten.

- 10 De toegestane inkomsten zijn de inkomsten die de netbeheerder met de tarieven mag verdienen. De netbeheerder is verplicht om een voorstel voor de tarieven in te dienen. De ACM toetst dit tarievenvoorstel aan de Gaswet en de Tarievenscode gas. De ACM stelt vervolgens de tarieven vast.
- 11 Voor een uitgebreide toelichting van de systematiek en de samenhang tussen de bovengenoemde besluiten verwijst de ACM naar hoofdstuk 8 van het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026⁸ en het NC TAR-besluit.⁹

3. Procedure voor de totstandkoming van dit besluit

- 12 Ingevolge de NC-TAR verordening¹⁰ moeten de tarieven ruim voor de jaarlijkse veiling van jaarcapaciteitsproducten worden vastgesteld. Om de tarieven tijdig te kunnen vaststellen dient GTS jaarlijks rond 1 maart een tarievenvoorstel in te dienen bij de ACM.
- 13 De ACM heeft op 22 januari 2025 een tarievenmodule ten behoeve van het indienen van het tarievenvoorstel aan GTS gestuurd. De tarievenmodule is een Excelbestand waarin de tarieven worden berekend. De ACM heeft GTS verzocht de tarievenmodule in te vullen conform de invulinstructie en de ingevulde gegevens te laten controleren door een externe accountant conform een auditinstructie. Daarnaast heeft de ACM per brief van 22 januari 2025 additionele vragen gesteld aan GTS over haar inkoopkosten energie. Verder heeft de ACM per e-mail op 2 april 2025 additionele vragen gesteld over de wettelijk uitgezonderde investeringen, de assetoverdracht en de desinvesteringen.
- 14 Op 6 maart 2025 heeft de ACM het tarievenvoorstel, voorzien van een toelichting en een controleverklaring van een externe accountant, voor het jaar 2026 van GTS ontvangen. De ACM heeft het tarievenvoorstel op 12 maart 2025 gepubliceerd op haar website (www.acm.nl). Verder heeft de ACM op 6 maart 2025 antwoorden op de additionele vragen over de inkoopkosten energie van GTS ontvangen. Op 17 april 2025 heeft de ACM antwoorden over de wettelijk uitgezonderde investeringen, de assetoverdracht en de desinvesteringen van GTS ontvangen.
- 15 De ACM heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op het tarievenvoorstel, ten behoeve van de vaststelling van de tarieven. Belanghebbende hadden tot 9 april 2025 de gelegenheid om een reactie te geven op het tarievenvoorstel. De ACM heeft reacties ontvangen van ElementNL, VGN, E-NL, VLNG, Gate Terminal, Energy Traders Europe, Eni S.p.A., VEMW, Centrica Energy, EP NL en SEFE. De ACM reageert per brief op deze reacties. Tevens heeft de ACM de reacties, voor zover deze betrekking hebben op het voorstel en relevant zijn, betrokken in het besluit.
- 16 Op 28 april 2025 heeft de ACM financiële gegevens van GTS ontvangen, die op 24 april 2025 zijn voorzien van een controleverklaring van een accountant. De ACM heeft deze gegevens gebruikt bij de berekening van de tarieven. Het tarievenvoorstel voldoet aan de vereiste wet- en regelgeving.

⁸ Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 399 en verder.

⁹ NC TAR-besluit met kenmerk ACM/UIT/503577 en NC TAR-besluit met kenmerk ACM/UIT/613237.

¹⁰ Artikel 32 jo. artikel 30, eerste lid, aanhef en onder b sub i van de Verordening (EU) 2017/460 van de Commissie van 16 maart 2017 tot vaststelling van een netcode betreffende geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas.

4. Vaststelling Tarieven

- 17 De vaststelling van de tarieven voor GTS bestaat uit een aantal stappen. De eerste stap betreft de berekening van de totale inkomsten exclusief correcties. In stap twee worden de correcties berekend. De som van de totale inkomsten en de correcties is gelijk aan de toegestane inkomsten. Stap drie betreft de berekening van referentieprijzen en in stap vier worden tot slot de entry- en exittarieven vastgesteld. Deze stappen worden in dit hoofdstuk achtereenvolgens behandeld.

4.1. Totale inkomsten exclusief correcties

- 18 De totale inkomsten exclusief correcties van GTS voor 2026 zijn het startpunt voor de berekening van de tarieven. In het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026¹¹ is de volgende formule opgenomen voor de berekening van de totale inkomsten exclusief de inkomsten als gevolg van correcties die GTS in een kalenderjaar mag verdienen:

$$TI_{2026} = TI_{2025} \cdot (1 + CPI_{2026} - x_{2022-2026})$$

TI_t Toegestane inkomsten exclusief inkomsten uit tariefcorrecties in het jaar t in prijspeil t ;

CPI_t Het consumentenprijsindexcijfer voor het jaar t , zijnde de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens). Deze wordt berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de tiende maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze index, gepubliceerd in de in de tweeëntwintigste maand voorafgaande aan jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

$x_{2022-2026}$ De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (x-factor) voor de reguleringsperiode 2022-2026, naar beneden afgerond op 2 decimalen;

t Algemene parameter ter aanduiding van het jaar van de reguleringsperiode 2022-2026.

- 19 De hoogte van de relatieve wijziging van de CPI voor het jaar 2026 bedraagt 3,8%.
- 20 De x-factor voor de periode 2022-2026 heeft de ACM vastgesteld in het Gewijzigd x-factorbesluit 2022-2026. De hoogte van de doelmatigheidskorting bedraagt 3,18%.¹²
- 21 Gelet op het bovenstaande komt de ACM op de onderstane totale inkomsten exclusief correcties (in EUR, prijspeil 2026): 1.075.956.360.

4.2. Correcties

4.2.1. Algemeen

- 22 Voordat de tarieven worden berekend, corrigeert de ACM de totale inkomsten. De som van de totale inkomsten en de correcties is gelijk aan de toegestane inkomsten. De ACM heeft voor de correcties een berekening in de tarievenmodule opgenomen. Voor dit tarievenbesluit betreft het de volgende correcties:
- Nacalculatie administratieve onbalans;
 - Investerings met betrekking tot de omschakeltaak;
 - Nacalculatie bijgeschatte investeringen;
 - Nacalculatie omzetregulering;
 - De kosten van desinvesteringen en de opbrengsten uit desinvesteringen;
 - Nacalculatie van de WACC;

¹¹ Zie bijlage 1 bij het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, formule (22).

¹² Besluit met kenmerk ACM/23/187039.

- Wettelijk uitgezonderde investeringen;
 - Nacalculatie veilinggelden;
 - Overboek- en terugkoopregeling;
 - Nacalculatie inkoopkosten energie;
 - Incidentele correcties
 - Assetoverdracht
 - *Assets overgedragen aan Gasunie*
 - *Nieuwe investeringen Gasunie*
 - Incidentele correctie peakshaver
 - Incidentele correctie vervallen WQA-dienst
- 23 Onder de noemer 'incidentele correcties' vat de ACM overige aanpassingen, die niet in het methodebesluit zijn aangekondigd. In beginsel gebruikt de ACM hiervoor de grondslag genoemd in artikel 81c, tweede lid, van de Gaswet. Als er sprake is van een andere grondslag voor een incidentele correctie licht de ACM dit toe bij de behandeling van de desbetreffende correctie.
- 24 In deze paragraaf bespreekt de ACM bovenstaande correcties. Voor zover de ACM aan GTS heeft gevraagd om voor de berekening van deze correcties gegevens in te vullen in de tarievenmodule, beoordeelt de ACM deze gegevens.
- 25 Als de ACM inkomsten in het jaar t corrigeert voor kosten of opbrengsten uit eerdere jaren, dan houdt de ACM daarbij rekening met de financieringslasten of -baten als gevolg van dit tijdsverschil door middel van toepassing van een heffingsrente. Vanaf het Tarievenbesluit 2022 hanteert de ACM de wettelijke rente voor niet-handelstransacties (hierna: wettelijke rente) als heffingsrente.
- 26 Bij het vaststellen van het Tarievenbesluit 2026 is de wettelijke rente voor 2026 nog niet bekend. De ACM maakt daarom een schatting van deze wettelijke rente. In voorgaande tarievenbesluiten heeft de ACM de laatst bekende waarde van de wettelijke rente als schatting gehanteerd. Vanwege de toegenomen volatiliteit van de wettelijke rente schat de ACM deze parameter vanaf de tarieven 2025 op een andere manier.
- 27 Voor de alternatieve schattingsmethode volgt de ACM de berekeningswijze die de Minister voor Rechtsbescherming aanhoudt bij vaststelling van de wettelijke rente.¹³ Deze berekeningswijze gaat voor de wettelijke rente in het tweede half jaar van jaar t uit van de basisherfinancieringsrente van de ECB (hierna: ECB rente) geldend eind april in jaar $t-1$. Deze rentevoet wordt vermeerderd met 2,25 procentpunt en afgerond naar hele procenten om tot de wettelijke rente te komen. De stand van de ECB rente eind april is 2,4%. Op basis van de berekeningswijze van de wettelijke rente schat de ACM de wettelijke rente voor 2026 op 5%, omdat deze de meest representatieve schatting is voor de wettelijke rente in 2026.

4.2.2. Nacalculatie administratieve onbalans

- 28 Zoals aangekondigd in het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 corrigeert de ACM de tarieven voor het jaarlijkse saldo van de kosten en opbrengsten door administratieve onbalans die GTS maakt of verkrijgt.¹⁴ Administratieve onbalans ontstaat wanneer de fysieke hoeveelheid gas in het netwerk van GTS verschilt van de administratieve hoeveelheid gas. Administratieve onbalans komt voor een groot deel voort uit meetverschillen. Wanneer een marktpartij bijvoorbeeld meer gas onttrekt dan de meter aangeeft, is er in werkelijkheid minder gas aanwezig in het netwerk dan op basis van meetgegevens verwacht kan worden. In dat geval voegt GTS gas in haar netwerk om het tekort aan te vullen. Idealiter

¹³ Zie ook de nota van toelichting bij het meest recente wijzigingsbesluit van de wettelijke rente. Besluit van 29 juni 2023, Stb. 2023, 235, gepubliceerd op 30 juni 2023.

¹⁴ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 445 en verder.

brenkt GTS dit gas in rekening bij de marktpartij die meer gas heeft onttrokken dan is gemeten. Juist vanwege de oorzaak van de administratieve onbalans – namelijk dat de daadwerkelijke hoeveelheid onttrokken gas niet exact overeenkomt met de gemeten hoeveelheid – is dit echter niet mogelijk. Daarom worden de kosten (of opbrengsten) uit de administratieve onbalans over alle marktpartijen verrekend via deze nacalculatie.

- 29 In het tarievenbesluit 2025 viel de nacalculatie van de administratieve onbalans uit 2023 aanzienlijk hoger uit dan in de jaren daarvoor. Daarom heeft GTS onderzoek gedaan naar de oorzaken van de hoge kosten voor de administratieve onbalans. De ACM heeft in het tarievenbesluit 2025 opgenomen dat zij de uitkomsten van dat onderzoek kritisch zou bekijken en dat zij (een deel van) de nacalculatie zou terugdraaien als daaruit zou blijken dat deze kosten onterecht vergoed zijn via de tarieven. Na inzage in de resultaten van het onderzoek merkt de ACM het volgende op over de nacalculatie administratieve onbalans uit het tarievenbesluit 2025.
- 30 De nacalculatie administratieve onbalans is kostenneutraal. Kosten (of opbrengsten) die GTS maakt voor het invoeden (of onttrekken) van gas om de fysieke gasbalans te herstellen worden verrekend via de tarieven. GTS ondervindt dus geen financieel voordeel (of nadeel) aan de nacalculatie administratieve onbalans.
- 31 De hoge nacalculatie in 2025 is voor een groot deel gedreven door hogere gasprijzen. De hoeveelheid gas die GTS in 2023 heeft moeten invoeden als gevolg van de administratieve onbalans omvat een zeer klein deel van de totale hoeveelheid gas die GTS in 2023 heeft getransporteerd.
- 32 In het onderzoek presenteert GTS meerdere mogelijke oorzaken van de administratieve onbalans. Sommige daarvan hebben betrekking op een tekortkoming van een enkele meter, die GTS bij een reguliere controle heeft ontdekt en daarna heeft hersteld. Andere mogelijke oorzaken hebben betrekking op meetonnauwkeurigheden die inherent zijn aan het verrichten van metingen. Met name wanneer de gasstroom door een meter relatief laag is, is er bijvoorbeeld een grotere kans dat de meter te weinig gas detecteert. GTS geeft aan dat zij deze effecten al vermindert door meters met een ander meetbereik te plaatsen bij reguliere vervanging, of door de gasstroom door meters te verhogen. Verdere maatregelen om deze effecten te verminderen zouden grotere investeringen van GTS kunnen vereisen.
- 33 Samenvattend constateert de ACM dat GTS geen voordeel behaalt uit de nacalculatie administratieve onbalans. Bovendien vindt de ACM dat GTS gepaste maatregelen neemt om de onbalans te verkleinen. De ACM concludeert dat de kosten die GTS in 2023 heeft gemaakt voor de administratieve onbalans terecht zijn vergoed via de nacalculatie in het tarievenbesluit 2025.
- 34 Uit de financiële gegevens die de ACM heeft ontvangen van GTS is gebleken dat het saldo administratieve onbalans in 2024 negatief is. De totale inkomsten worden daarom als volgt gecorrigeerd voor de administratieve onbalans (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): 46.590.934.

4.2.3. Investering met betrekking tot de omschakeltaak

- 35 Als gevolg van de wijziging van de Gaswet betreffende het beperken van de vraag naar laagcalorisch gas van negen grootverbruikers heeft GTS tijdelijk de taak om de aansluiting van negen grootverbruikers om te bouwen. De kosten van het omschakelen van de negen grootverbruikers bestaan uit investeringen in het transportnet en in de aansluiting en uit kosten voor het onderzoek dat GTS heeft moeten doen voorafgaand aan de inwerkingtreding van de omschakeltaak. In het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 is aangekondigd deze kosten na te calculeren.¹⁵

¹⁵ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 451 en verder.

- 36 GTS heeft in haar voorstel verzocht om de kosten van vijftien investeringen die zij heeft gedaan in het kader van de omschakeltaak (in gebruik genomen in de jaren 2020, 2022, 2023 en 2024) te vergoeden. Vier investeringen daarvan zullen in het huidige besluit voor het eerst vergoed worden. De totale inkomsten worden als volgt gecorrigeerd voor de investeringen gemaakt met betrekking tot de omschakeltaak (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): 9.785.566.

4.2.4. Nacalculatie bijgeschatte investeringen

- 37 In het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 heeft de ACM aangekondigd dat zij de kapitaalkosten van alle bijgeschatte investeringen zal nacalculeren. Het CBb heeft, in zijn uitspraak over het Methodebesluit 2022-2026, geoordeeld dat alle bijgeschatte investeringen in de tarieven moeten worden nagecalculeerd.¹⁶ Hieronder vallen ook de investeringen met een afschrijftermijn korter dan 10 jaar.
- 38 De kosten van de gerealiseerde investeringen in 2024 zijn lager dan de kosten van de geschatte investeringen in het x-factorbesluit. De totale inkomsten worden daarom als volgt gecorrigeerd voor de kosten van alle investeringen (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): -92.141.688.

4.2.5. Nacalculatie omzetregulering

- 39 Zoals aangekondigd in het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 corrigeert de ACM jaarlijks voor het verschil in inkomsten dat wordt veroorzaakt door een verschil tussen de gerealiseerde omzet van GTS en de vooraf ingeschatte omzet (of toegestane inkomsten).¹⁷ Met de omzetregulering bepaalt de ACM jaarlijks de hoogte van de na te calculeren omzet.
- 40 Uit de financiële gegevens die de ACM jaarlijks ontvangt van GTS blijkt dat GTS in 2024 in totaal 790.445.300 euro omzet heeft ontvangen. De totale inkomsten worden daarom als volgt gecorrigeerd voor omzetregulering (inclusief heffingsrente in EUR, pp 2026): 66.872.286.

4.2.6. De kosten van desinvesteringen en de opbrengsten uit desinvesteringen

- 41 Zoals aangekondigd in het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 verwijdert de ACM de kosten van desinvesteringen vanaf deze reguleringsperiode uit de GAW.¹⁸ De ACM is van mening dat een netbeheerder de kosten van desinvesteringen terug moet kunnen verdienen. De ACM is voornemens om de kosten voor desinvesteringen volledig na te calculeren, omdat de ACM geen goede schatter heeft voor deze kosten en een schatting ex ante GTS een prikkel geeft om niet over te gaan tot desinvesteren. Niet desinvesteren kan maatschappelijk onwenselijk zijn vanwege de energietransitie en het efficiënte gebruik van het netwerk.

Opbrengsten uit desinvesteringen

- 42 Voor de opbrengsten uit desinvesteringen heeft de ACM een andere overweging gemaakt. Om kruissubsidiëring te voorkomen wil de ACM GTS prikkelen om een zo hoog mogelijke verkoopprijs te vragen. Wanneer de ACM de opbrengsten uit desinvesteringen volledig nacalculeert, heeft GTS een dergelijke prikkel niet. Daarnaast heeft de ACM geen goede schatter voor de opbrengsten van desinvesteringen. Daarom is de ACM voornemens om opbrengsten uit desinvesteringen voor 90% na te calculeren. Zo krijgt GTS toch een prikkel om de verkoopprijs te maximaliseren en komt het merendeel van de verkoopopbrengsten ten goede van de netgebruiker.¹⁹

¹⁶ Uitspraak van het CBb van 4 juli 2023 (ECLI:NL:CBB:2023:316)

¹⁷ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 405 en verder.

¹⁸ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 462 en verder.

¹⁹ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 462 en verder.

Nacalculatie operationele kosten als gevolg van desinvesteringen

- 43 Als gevolg van desinvesteringen krimpt het GTS netwerk. Hierdoor heeft GTS minder operationele kosten dan van tevoren geschat. Daarom stelt de ACM met dit Tarievenbesluit haar schatting voor de operationele kosten bij. In het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 beschrijft de ACM de methode die zij hiervoor gebruikt.²⁰

Nacalculatie ontmantelingskosten

- 44 In het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 heeft de ACM aangekondigd dat ontmantelingskosten onder de kosten van desinvesteringen vallen.²¹ De ACM calculeert zodoende deze kosten na vanaf het Tarievenbesluit 2024. Hierbij wordt het verschil tussen de geschatte ontmantelingskosten gebaseerd op het jaar 2019 en de gerealiseerde ontmantelingskosten in het jaar 2024 nagecalculeerd.

Impact op de GTS tarieven

- 45 De totale inkomsten worden als volgt gecorrigeerd voor de kosten van desinvesteringen, inclusief ontmantelingskosten, de herschatting van de operationele kosten als gevolg van desinvesteringen, en 90% van de opbrengsten uit desinvesteringen (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): 39.679.218.

4.2.7. Nacalculatie van de WACC

- 46 De ACM heeft in het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 aangekondigd de risicovrije rente in de kostenvoet eigen vermogen en de rente voor kostenvoet vreemd vermogen na te calculeren op basis van de gemiddelde werkelijke rente in ieder jaar.²² De redenen hiervoor zijn als volgt. De ACM acht de verschillen die kunnen ontstaan tussen de schatting en de realisatie te groot om deze rentes niet na te calculeren. Daarbij komt dat kleine verschillen in de rente al een grote impact kunnen hebben op de tarieven vanwege de grote omvang van de GAW. Verder schaadt het nacalculeren van de rente de financiële prikkel tot kostenverlaging nauwelijks.
- 47 De ACM zal de nacalculatie van de risicovrije rente uitvoeren op basis van de gemiddelde rente in het betreffende jaar van Nederlandse en de Duitse staatsobligaties. De ACM zal hierbij gebruik maken van staatsobligaties met een resterende looptijd van twintig jaar en een bodemwaarde van 0,5% toepassen.
- 48 De totale inkomsten worden daarom als volgt gecorrigeerd voor de risicovrije rente en de rente voor kostenvoet vreemd vermogen (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): 93.323.792

4.2.8. Wettelijk uitgezonderde investeringen

- 49 Wettelijk uitgezonderde investeringen zijn investeringen die vallen onder de noemer van artikel 39e en 54a, derde lid, van de Gaswet (hierna gezamenlijk: wettelijk uitgezonderde investeringen).
- 50 De inkomsten worden gecorrigeerd met de efficiënte kosten van de wettelijk uitgezonderde investeringen. De ACM heeft deze correctie aangekondigd in het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026.²³

Voorstel GTS wettelijk uitgezonderde investeringen

- 51 GTS heeft in het tarievenvoorstel verzocht om vergoeding voor één wettelijk uitgezonderde investering. Dit betreft de uitbreiding van de stikstoffabriek Zuidbroek II. De aanleiding voor deze

²⁰ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 216

²¹ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 462.

²² Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 472 en verder.

²³ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 479 en verder.

investering is het besluit van het kabinet om de gaswinning uit het Groningenveld zo snel mogelijk te beëindigen. De ACM kent deze vergoeding toe.

- 52 Door de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is op 29 mei 2019 een inpassingsplan (onder de huidige Omgevingswet²⁴ 'projectbesluit' genoemd) vastgesteld waarin het project aanvullende stikstofproductiefaciliteit Zuidbroek wordt aangemerkt als een uitbreiding van het landelijk gastransportnet als bedoeld in artikel 39b, eerste lid, aanhef en onderdeel a van de Gaswet. Op grond van artikel 39e van de Gaswet is de ACM gehouden tot het verrekenen van de kosten van een dergelijke investering in de tarieven.
- 53 De aanvullende stikstofproductiefaciliteit bestaat uit een uitbreiding van de bestaande installatie (o.a. een compressorgebouw, drie proceskolommen en een mengstation) en een circa 4 kilometer lange aardgasleiding vanaf de stikstofproductiefaciliteit naar de bestaande gasleiding ter plaatse. De aanvullende stikstofproductiefaciliteit maakt gebruik van de bestaande stikstofleiding van de installatie naar de stikstofcaverne bij Heiligerlee. In 2024 is het tweede deel van het project geactiveerd.

Bepaling hoogte correctie

- 54 De ACM voegt in dit besluit de efficiënte kosten van de eerdere wettelijk uitgezonderde investeringen die voor verrekening in aanmerking komen toe aan de totale inkomsten 2026. GTS heeft één wettelijk uitgezonderde investering(en) opgegeven, die deels in 2023 en deels in 2024 is geactiveerd. De totale inkomsten worden dus gecorrigeerd voor wettelijke uitgezonderde investeringen (incl. heffingsrente, in EUR, pp 2026): 141.713.845.

4.2.9. Nacalculatie veilinggelden

- 55 Zoals aangekondigd in het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 zal de ACM rekening houden met de opbrengsten uit capaciteitsveilingen.²⁵ In principe heeft GTS twee opties als het gaat om de inzet van veilinggelden: GTS kan de verkregen veilinggelden teruggeven aan de markt via het eerstvolgende tarievenbesluit of een voorstel indienen bij de ACM om de veilinggelden in te zetten voor investeringen op grenspunten, om op deze manier congestie op deze punten te verminderen.
- 56 GTS stelt voor om de opbrengsten uit veilinggelden uit 2024 via het Tarievenbesluit 2026 terug te geven aan de markt. De ACM stemt hiermee in.
- 57 De totale inkomsten worden als volgt gecorrigeerd voor opbrengsten uit veilinggelden (incl. heffingsrente, in EUR, pp 2026): -54.292.976

4.2.10. Overboek- en terugkoopregeling

- 58 Zoals aangekondigd in het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 worden de opbrengsten uit de verkoop van overboekcapaciteit en de kosten die GTS heeft gemaakt voor het terugkopen van capaciteit gesaldeerd en geboekt op de overboek- en terugkooprekening.²⁶
- 59 Het saldo van deze rekening (positief of negatief) wordt verdeeld tussen GTS en de netgebruikers. Dit betekent dat 50% van het saldo wordt verrekend via de tarieven.

²⁴ Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet is een nieuwe wet die alles regelt voor de omgeving waarin we wonen en leven. De nieuwe wet bundelt 26 oude wetten, waaronder de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Zo is het 'inpassingsplan' zoals bedoeld in het oude artikel 3.28 van de Wro vervangen door 'projectbesluit' zoals bedoeld in Afdeling 5.2 van de Omgevingswet.

²⁵ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 481 en verder.

²⁶ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 485 en verder.

- 60 Uit de financiële gegevens die de ACM jaarlijks ontvangt van GTS blijkt dat deze rekening op 31 december 2024 een positief saldo kende. De totale inkomsten worden daarom als volgt gecorrigeerd voor deze overboeking- en terugkoopregeling (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): -9.566.364.

4.2.11. Nacalculatie inkoopkosten energie

- 61 In het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 heeft de ACM aangekondigd de door GTS gemaakte kosten voor de inkoop van stikstof en elektriciteit voor kwaliteitsconversie en de transporttaak na te calculeren. Op deze nacalculatie wordt een bonus/malusregeling toegepast.
- 62 De bonus/malusregeling komt als volgt tot stand. GTS dient haar energie in te kopen op de vrije markt en heeft daarbij handelingsvrijheid bij het vaststellen van de contractvoorwaarden.²⁷ Verder heeft GTS mogelijk ook invloed op haar energiekosten door efficiënter met energie om te gaan.²⁸ Daarom heeft het zin om GTS financieel te prikkelen om energie doelmatig in te kopen en kosten te verlagen. Tegelijk kan een groot deel van de energiekosten niet beïnvloed worden door GTS, gegeven het feit dat zij veel energie nodig heeft voor het uitvoeren van haar wettelijke taken. De ACM calculeert 75% van het verschil tussen de schatting en de werkelijke kosten na, tot een maximumafwijking van 20% ten opzichte van de geschatte kosten. In het geval van een afwijking van meer dan 20% ten opzichte van de geschatte kosten, calculeert de ACM het meerdere aan kosten boven de afwijking van 20% volledig na.²⁹
- 63 Naast deze financiële prikkel stelt de ACM sinds 2023 elk jaar vragen aan GTS over het inkoopproces dat GTS uitvoert om energie in te kopen. Hiermee oefent de ACM nadrukkelijk toezicht uit op de efficiëntie van het inkoopproces van GTS. Deze vragen gaan over de verhouding lange termijn en korte termijn contracten, bij welke partijen GTS elektriciteit en stikstof inkoopt, en welke kosten GTS daarvoor maakt. GTS heeft deze vragen vertrouwelijk beantwoord. Op basis van deze antwoorden heeft de ACM geen aanwijzingen om te veronderstellen dat GTS inefficiënt heeft ingekocht.
- 64 De totale inkomsten worden als volgt gecorrigeerd voor inkoopkosten energie (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): 83.371.028.

4.3. Incidentele correcties

4.3.1. Incidentele correctie assetoverdracht

Assets overgedragen aan Gasunie

- 65 GTS heeft in december 2021 een aantal activa (waaronder het hoofdkantoor, verschillende ICT-systemen en gereedschappen) overgedragen aan N.V. Nederlandse Gasunie. (hierna: Gasunie). Deze assets zal GTS nog wel gebruiken en dus van Gasunie huren. Ten tijde van het nemen van het (Gewijzigd) Methodebesluit 2022-2026 heeft de ACM een dergelijke constructie niet voorzien. De ACM corrigeert sinds het Tarievenbesluit 2023 daarom de totale inkomsten voor de overdracht van deze activa aan Gasunie. Naar het oordeel van de ACM zou de overdracht zonder deze correctie leiden tot inkomsten voor GTS waar zij in feite geen recht op heeft. Vanuit de algemene uitgangspunten van de regulering mag GTS geen hoger rendement behalen dan in het economisch verkeer gebruikelijk is.
- 66 Voor de overgedragen activa geldt dat GTS niet langer zelf kapitaalkosten maakt. Daarom verlaagt de ACM de toegestane inkomsten met de kapitaalkosten die GTS in 2026 op de overgedragen activa zou maken.

²⁷ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 443c

²⁸ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 443d

²⁹ Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, randnummer 443e

- 67 GTS huurt de overgedragen activa van Gasunie en maakt daar operationele kosten voor. De ACM verhoogt de toegestane inkomsten zodat GTS de efficiënte kosten voor de overgedragen activa kan terugverdienen. Voor de hoogte van deze vergoeding gaat de ACM ervan uit dat Gasunie de resterende GAW van de overgedragen activa vanaf het moment van de overdracht lineair afschrijft.
- 68 Op grond van artikel 81c, tweede lid, van de Gaswet gaat de ACM voor het Tarievenbesluit 2026 over tot een correctie. De totale inkomsten worden daarom als volgt gecorrigeerd voor de stijging van de operationele kosten door assets die overgedragen zijn aan Gasunie (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): 924.019.

Nieuwe investeringen door Gasunie

- 69 Vanaf 2022 doet Gasunie nieuwe investeringen die van belang zijn voor GTS. GTS huurt deze assets van Gasunie. GTS stelt voor om de nieuwe activa op een vergelijkbare manier te behandelen als de al eerder overgedragen assets: de ACM stelt vast wat de kapitaal- en operationele kosten zouden zijn geweest als GTS deze activa zelf had geïnvesteerd, en voegt dat bedrag toe aan de toegestane inkomsten.
- 70 De ACM merkt op dat Gasunie investeringen ten behoeve van GTS doet, die GTS zelf had moeten doen als de constructie zoals beschreven in randnummer 65 niet was opgezet. In dat geval zouden de kapitaal- en operationele kosten uit deze investeringen vergoed worden via de nacalculatie bijgeschatte investeringen (zie paragraaf 4.2.4). De ACM gaat mee in het voorstel van GTS, op voorwaarde dat i) GTS de noodzaak van de investeringen voldoende motiveert, en ii) de kosten van de investeringen een goede weerspiegeling zijn van het deel van de activa waar GTS gebruik van maakt. Deze voorwaarden zorgen ervoor dat GTS met deze constructie geen hogere vergoeding voor de investeringen krijgt dan wanneer zij de investeringen zelf had gedaan.
- 71 In het Tarievenbesluit 2025³⁰ heeft de ACM geconcludeerd dat GTS de noodzaak van de investeringen die Gasunie in 2022 en 2023 ten behoeve van GTS heeft gedaan voldoende heeft onderbouwd.³¹ Bovendien heeft GTS met een accountantsverklaring aangetoond dat de kosten die Gasunie heeft toegerekend aan GTS een goede weerspiegeling zijn van het deel waarvan GTS er gebruik van maakt. Daarom gaat de ACM mee in het voorstel van GTS om de kapitaal- en operationele kosten voor deze investeringen te vergoeden.
- 72 Gasunie heeft in 2024 voor ongeveer 61 miljoen euro ten behoeve van GTS geïnvesteerd in gedeelde assets. GTS heeft de ACM voorzien van een overzicht van de investeringen gedaan door Gasunie ten behoeve van GTS, waaruit het investeringsbedrag en de noodzakelijkheid blijkt. De investeringen bestaan voor een groot deel uit de vervanging van het huidige Enterprise resource planning systeem, die volgens GTS noodzakelijk is om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen en beveiligingsrisico's tegen te gaan. De ACM acht de investeringen die Gasunie ten behoeve van GTS heeft gedaan voldoende gemotiveerd. Daarmee voldoet GTS aan de eerste voorwaarde uit randnummer 70.
- 73 De accountantsverklaring omschrijft de kosten die redelijkerwijs aan GTS worden toebedeeld. Hieruit blijkt dat de huur die GTS voor deze assets betaalt kostenneutraal is; als GTS de assets in haar eigen bezit had, zou GTS soortgelijke kosten maken. Daarmee voldoet GTS aan de tweede voorwaarde uit randnummer 70. Daarom gaat de ACM mee in het voorstel van GTS om de kapitaal- en operationele kosten voor deze investeringen te vergoeden.

³⁰ Tarievenbesluit GTS 2025 met kenmerk ACM/23/186082.

³¹ Tarievenbesluit GTS 2025 met kenmerk ACM/23/186082, randnummer 72.

- 74 De ACM bepaalt de hoogte van de vergoeding op een vergelijkbare manier als in de nacalculatie bijgeschatte investeringen, maar gaat er bij het berekenen van de kapitaalkosten vanuit dat de investeringen lineair worden afgeschreven.
- 75 De totale inkomsten worden als volgt gecorrigeerd voor de stijging van de kapitaal- en operationele kosten door nieuwe investeringen van Gasunie (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): 26.903.137.

4.3.2. Incidentele correctie peakshaver

- 76 Ten tijde van het in 2021 genomen Methodebesluit 2022-2026 was het de verwachting dat de peakshaver door GTS werd omgebouwd zodat zij deze kon inzetten ten behoeve van de kwaliteitsconversietaak.³² De kosten voor de peakshaver worden dan ook volledig onder de tarieven vergoed ten behoeve van de kwaliteitsconversietaak. Dit zet zich voort in het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026. Door onvoorziene marktomstandigheden is de peakshaver door GTS sinds 2022 toch ingezet ten behoeve van de piektaak. De piektaak is een wettelijke verplichting van GTS die is vastgelegd in het Besluit leveringszekerheid Gaswet van 1 januari 2022 en die niet is gereguleerd onder het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026. Op grond van artikel 2, derde lid, van het Besluit leveringszekerheid Gaswet brengt GTS de kosten van de voorzieningen voor pieklevering direct in rekening bij vergunninghouders. Deze kosten worden niet verrekend in de transporttarieven zoals vastgesteld in het onderhavige besluit.
- 77 GTS heeft dus minder kosten gemaakt voor de kwaliteitsconversietaak dan van tevoren door de ACM was vastgesteld. GTS heeft de peakshaver namelijk gebruikt voor de piektaak en niet omgebouwd ten behoeve van de kwaliteitsconversietaak. Op basis van voorgaande overwegingen, heeft de ACM besloten om de geschatte kosten voor de peakshaver uit de toegestane inkomsten te halen. Dit is om te voorkomen dat de kosten dubbel worden vergoed, met name in de tarieven én direct bij afnemers van de piektaak. De tarieven worden daarom op grond van artikel 82, achtste lid jo. artikel 81c, tweede lid, aanhef en onder c van de Gaswet gecorrigeerd.
- 78 De totale inkomsten worden daarom als volgt gecorrigeerd voor de incidentele correctie peakshaver (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): -19.994.604.

4.3.3. Incidentele correctie vervallen WQA-dienst

- 79 Met de Regeling van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 16 april 2021 tot wijziging van de Regeling gaskwaliteit (Stc. 2021, 20909) is de Wobbe Quality Adaption-dienst (hierna: WQA-dienst) voor het Gassysteem LNG beëindigd. De middelen die specifiek beschikbaar waren voor de WQA-dienst in het Gassysteem LNG werden beschikbaar gesteld voor de kwaliteitsconversietaak van GTS die volgt uit artikel 10a, eerste lid, onderdeel c, van de Gaswet. De kosten die met de WQA-dienst gemoeid waren, vallen nu onder de gereguleerde kwaliteitsconversietaak.
- 80 Ten tijde van het nemen van het Methodebesluit 2022-2026 zijn deze extra kosten voor de kwaliteitsconversietaak niet voorzien. Ondertussen heeft GTS wel extra gerealiseerde kosten gemaakt, waardoor de geschatte kosten voor kwaliteitsconversie afwijken van de gerealiseerde kosten. Op grond van artikel 81c, tweede lid, aanhef en onderdeel c van de Gaswet komt de ACM de bevoegdheid toe deze kosten te corrigeren en maakt zij hier gebruik van.
- 81 De totale inkomsten worden daarom als volgt gecorrigeerd voor de vervallen WQA-dienst (inclusief heffingsrente, in EUR, pp 2026): 6.247.009.

³² Het Gewijzigd Methodebesluit 2022-2026 van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600689, voetnoot 61.

4.4. Referentieprijzen

- 82 De entry- en exittarieven worden afgeleid van de referentieprij³³ die van toepassing is op het betreffende entry- of exitpunt.³⁴ In paragraaf 3.2 van de Tarievenscode gas is de methodologie voor berekening van de referentieprij opgenomen. Toepassing van deze referentieprijmethodologie leidt tot referentieprijen voor entrycapaciteit, exitcapaciteit, entrycapaciteit gasopslag, exitcapaciteit gasopslag en entrycapaciteit LNG.
- 83 De methodologie betreft een zogenaamde 'postzegelmethode'. Dat wil zeggen dat er één referentieprij is voor alle entrypuncten en één referentieprij voor alle exitpunten. De referentieprij komt tot stand door het aandeel van de toegestane inkomsten toegewezen aan entrypuncten en exitpunten te delen door respectievelijk de voorspelde gecontracteerde capaciteit op entrypuncten en exitpunten.
- 84 In het tarievenvoorstel heeft GTS een schatting voor de voorspelde gecontracteerde capaciteit opgenomen. GTS heeft in het kader van het eerste NC-TAR besluit van 1 maart 2018³⁵ de wijze waarop zij de voorspelde gecontracteerde capaciteit berekent aan de ACM toegelicht. Hieruit blijkt dat de schatting van GTS via een aantal stappen tot stand komt. Allereerst bepaalt GTS welke capaciteitsproducten zij per segment reeds heeft verkocht voor het betreffende tariefjaar. Vervolgens schat GTS per marktsegment welke transportcapaciteit zij aanvullend verwacht te verkopen. Zij betreft daarbij marktinformatie en regelgeving, middels contacten met de relevante marktpartijen en op basis van analyses van historisch boekingsgedrag voor verschillende capaciteitsproducten. Incidentele dagboekingen worden hierbij buiten beschouwing gelaten. Daarnaast vertaalt GTS de verwachte verkopen van verschillende capaciteitsproducten naar de voorspelde gecontracteerde capaciteit (één getal). Zij weegt daarbij verschillende capaciteitsproducten op basis van de inkomsten die het capaciteitsproduct genereert. Zij houdt dus rekening met de multiplicatoren en seizoensfactoren voor de verschillende capaciteitsproducten.
- 85 De ACM is van oordeel dat GTS een robuuste methode hanteert om de voorspelde gecontracteerde capaciteit te schatten die voldoende rekening houdt met het belang om de omzetnacalculatie zo beperkt mogelijk te houden. De ACM stelt de voorspelde gecontracteerde entrycapaciteit en exitcapaciteit daarom overeenkomstig het voorstel als volgt vast:

Voorspelde gecontracteerde capaciteit	Entry	Exit
Totale capaciteit (in kWh/uur/jaar)	120.046.510	209.953.490
Capaciteit gasopslagen (in kWh/uur/jaar)	39.223.965	25.534.868
Capaciteit LNG (in kWh/uur/jaar)	32.891.425	-

- 86 Voor de berekening van de referentieprijen worden de toegestane inkomsten van GTS eerst middels een verdeling van 40/60 verdeeld over de entry- en exitpunten. De referentieprij voor een entrypunct komt vervolgens tot stand door de toegestane inkomsten op entrypuncten te delen door de voorspelde gecontracteerde capaciteit op entrypuncten. De referentieprij voor een exitpunt komt tot stand door de toegestane inkomsten op exitpunten te delen door de voorspelde gecontracteerde capaciteit op exitpunten. Deze referentieprijen moeten daarna nog worden aangepast, omdat er voor entry- en exitpunten die verbonden zijn met gasopslagen en entrypuncten die verbonden zijn met LNG-faciliteiten een korting geldt.

³³ Zoals gedefinieerd in artikel 3, sub 1, van NC-TAR.

³⁴ Zie artikel 3.2, tweede lid van de Tarievenscode gas.

³⁵ Zie ook het besluit met kenmerk ACM/UIT/503577.

87 In de NC-TAR overeenkomst³⁶ en het NC-TAR besluit³⁷ is een kortingspercentage overeengekomen van 75% voor entry- en exitpunten die verbonden zijn met gasopslagen.³⁸ De ACM stelt de korting voor entriypunten van LNG-faciliteiten voor 2026 vast op 20%. Het inkomstenverlies van GTS als gevolg van deze korting, wordt door de toepassing van een herschalingsfactor verdeeld over alle entry- en exitpunten.

88 Na toepassing van de korting voor gasopslagen komt de ACM tot de volgende referentieprijzen:

Referentieprijis	Entry	Exit
Referentieprijis niet gasopslag (in EUR/kWh/uur/jaar)	5,714177	4,900850
Referentieprijis gasopslag (in EUR/kWh/uur/jaar)	1,428544	1,225212
Referentieprijis LNG (in EUR/kWh/uur/jaar)	4,571341	N.v.t.

4.5. Entry- en exittarieven

89 De entry- en exittarieven voor de verschillende capaciteitsproducten worden berekend uit de referentieprijzen. Met deze entry- en exittarieven worden ook de reserveringsprijzen voor interconnectiepunten uit de NC-TAR-Verordening bedoeld.

90 Bij de berekening van de entry- en exittarieven wordt rekening gehouden met de duur van het capaciteitsproduct en met de van toepassing zijnde multiplicatoren en seizoensfactoren. Voor afschakelbare capaciteitsproducten gelden daarnaast nog aparte kortingspercentages.³⁹

91 De ACM stelt voor elk netwerkpunt waar afschakelingen gerealiseerd zijn een specifiek ex-ante kortingspercentage vast.⁴⁰ Deze kortingspercentages worden vastgesteld op basis van de berekende afschakelkans per entry- en exitpunt. Daarnaast maakt de ACM bij de vaststelling hiervan onderscheid in korting voor afschakelbare entry- en afschakelbare exitcapaciteitsproducten, waar de gerealiseerde afschakelingen daar aanleiding voor geven. Voor de exacte kortingspercentages per netwerkpunt waar afschakelingen hebben plaatsgevonden, zie Tabblad 2 in bijlage 1.

92 De multiplicatoren bepalen het prijsverschil tussen een jaarcapaciteitsproduct ten opzichte van een kwartaal-, maand-, dag- of within-day-capaciteitsproduct. Een multiplier voor een maandcapaciteitsproduct van 1,5 betekent bijvoorbeeld dat het tarief voor dat capaciteitsproduct 50% hoger is dan 1/12e deel van de prijs voor een jaarcapaciteitsproduct. Voor elk capaciteitsproduct is een aparte multiplier van toepassing. In de Tarieencode gas zijn de volgende multiplicatoren vastgelegd: 1,25 voor kwartaalcapaciteitsproducten, 1,5 voor maandcapaciteitsproducten en 1,75 voor dag- en within-day-capaciteitsproducten.⁴¹

93 De seizoensfactoren bepalen het prijsverschil tussen dezelfde capaciteitsproducten in verschillende periodes van het jaar. De toepassing van seizoensfactoren leidt ertoe dat capaciteit in de winter, wanneer de vraag naar gas groter is, duurder is dan capaciteit in de zomer. In de Tarieencode gas zijn seizoensfactoren vastgesteld.⁴² Deze verschillen per capaciteitsproduct.

94 De ACM stelt de tarieven vast, afgerond op acht decimalen. Volgens de ACM waarborgt dit in voldoende mate de nauwkeurigheid waarmee GTS de capaciteitsproducten afrekent.

³⁶ Zie Overeenkomst NC-TAR van 16 oktober 2023, gepubliceerd op www.acm.nl.

³⁷ Zie ook het besluit met kenmerk ACM/UIT/613237.

³⁸ Zie ook artikel 3.5, tweede lid, van de Tarieencode Gas.

³⁹ Artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b, van de Tarieencode gas.

⁴⁰ Zie ook Besluit Codewijziging kortingspercentages afschakelbare capaciteit met kenmerk ACM/UIT/641911

⁴¹ Artikel 3.7, derde lid, van de Tarieencode gas.

⁴² Artikel 3.7, vierde en vijfde lid, van de Tarieencode gas.

- 95 Bij de afronding kiest de ACM ervoor om de tarieven voor within-day producten altijd naar boven af te ronden, om te voorkomen dat een within-day-product voor 24 uur goedkoper kan worden dan het dag-vooruit product voor dezelfde periode. In het NC-TAR besluit⁴³ heeft de ACM ervoor gekozen de multiplicator voor dag- en within-day-capaciteitsproducten beide op 1,75 vast te stellen. Hiermee is beoogd dat de prijs van beide producten verhoudingsgewijs even hoog is. Indien de ACM geen rekening zou houden met afrondingsverschillen kunnen within-day-capaciteitsproducten goedkoper worden. Dit acht de ACM niet in overeenstemming met het algemene uitgangspunt dat de prijs van een product hoger is naarmate de termijn van het capaciteitsproduct korter is.⁴⁴
- 96 Het entrytarief voor een jaarcapaciteitsproduct is gelijk aan de referentieprij voor een entrypunt afgerond op 8 decimalen. Dit is weergegeven in bijlage 2.
- 97 Voor de berekening van het exittarief voor het maandcapaciteitsproduct van januari 2025 wordt de referentieprij voor het exitpunt in EUR/kWh/uur/jaar eerst omgezet naar EUR/kWh/uur/maand door het te delen door 365 en te vermenigvuldigen met 31. Vervolgens wordt dat vermenigvuldigd met de multiplicator 1,5 en de seizoensfactor 1,785. Deze berekening resulteert in het exittarief voor dit maandcapaciteitsproduct zoals weergegeven in bijlage 2.
- 98 De berekening van de andere capaciteitsproducten gaat op een vergelijkbare wijze. De ACM verwijst voor de berekening van alle entry- en exittarieven naar de rekenmodule in bijlage 1 bij dit besluit.
- 99 Voor de dienst wheeling is in de Tarievencode gas vastgelegd dat dit wordt berekend door op het entry- en exittarief dat een netgebruiker verschuldigd is op het betreffende entry- en exitpunt voor dezelfde capaciteitsproducten een korting van 94% toe te passen. De tarieven voor deze dienst staan weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. Enkele wheeling producten (day-ahead en within-day) zijn met de update van de gascodes⁴⁵ op 21 april 2022 komen te vervallen. Hiervoor zal de ACM net als in het Tarievenbesluit 2024 geen tarieven meer vaststellen. Dit heeft geen effect op de hoogte van de overige tarieven.
- 100 Het tarief voor afschakelbare capaciteit wordt berekend door op de waarde van het tarief voor de reguliere capaciteitsproducten (geen korting van toepassing) en waar relevant op het tarief voor de gasopslagen en LNG-terminals een korting toe te passen die op het betreffende netwerkpunt is vastgesteld in artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b van de Tarievencode gas. Voor veertien netwerkpunten stelt de ACM afzonderlijk een kortingspercentage vast. Voor de overige netwerkpunten geldt een korting van 0,01%. Voor de tarieven van de afschakelbare capaciteitsproducten verwijst de ACM naar bijlage 2 bij dit besluit.

5. Dictum

- 101 Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gaswet stelt de Autoriteit Consument en Markt voor Gasunie Transport Services B.V. de tarieven vast als opgenomen in bijlage 2.
- 102 Dit besluit zal de Autoriteit Consument en Markt bekend maken in de Staatscourant. Voorts zal de Autoriteit Consument en Markt dit besluit publiceren op de website van de Autoriteit Consument en Markt (www.acm.nl). Daarnaast is GTS verplicht om een exemplaar van de voor haar geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al haar vestigingen.

⁴³ Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 10 december 2018, kenmerk ACM/UIT/503577 tot wijziging van de tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in artikelen 12a en 12b van de Gaswet betreffende de uitvoering van de Verordening (EU) 2017/460 van de Commissie van 16 maart 2017 tot vaststelling van een netcode betreffende geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas.

⁴⁴ Zie ook het besluit met kenmerk ACM/UIT/503577, randnummer 80

⁴⁵ Besluit met kenmerk ACM/UIT/574251.

103 Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2026.

's-Gravenhage,
Datum: 26 mei 2025

Autoriteit Consument en Markt,
voor deze

M.G.M Coenraad - van der Zande MSc
Teammanager Directie Toezicht Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.